Arqueologia Estudis i Gestió del Patrimoni.
Plaça de Can Gassol, núm. 18 08301 Mataró
info@fragments.es
tel.93.790.87.34

fragments

MEMÒRIA D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
NOVEMBRE 2010

CARRER DELS ÀNGELS, 16
REF: 066/10

(BARCELONA, EL BARCELONÈS)

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Vanessa Muñoz Rufo
DATES DE LA INTERVENCIÓ: Del 6 al 17 del IX de 2010
DATA D'ENTREGA: 9 de febrer de 2012

FITXA TÈCNICA

NOM DEL JACIMENT: Barcelona
NOM DE LA INTERVENCIÓ: Carrer dels Àngels 16
REF: 066/10
EXPEDIENT: 5818
MUNICIPI: Barcelona
COMARCA: Barcelonès
TIPUS D'INTERVENCIÓ: Preventiva
COORDENADES GEOGRÀFIQUES: (H31, ED 50)
X 430536.763, Y 4581759.767
MSNM: 11,10 m.s.n.m.
TREBALLS REALITZATS: Fossat d'ascensor
RESULTATS: negatiu
DATES DE LA INTERVENCIÓ: 6 al 17 del IX de 2010
DATES DE LA RESOLUCIÓ: 6 al 17 del IX de 2010
PROTECCIÓ DEL JACIMENT:
- Llei 9/1993, de 30 de setembre de 1993, del Patrimoni Cultural Català (DOGC núm.1807).
- Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).
- Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de la ciutat de Barcelona, en l'àmbit del districte de Ciutat Vella" (BOP núm. 277, Annex I, pàg. 7 i següents, de 18 de novembre de 2000)

DIRECCIÓ: Vanessa Muñoz Rufo
EQUIP HUMÀ: Dos peons proporcionats per l'empresa d'ascensors
PROMOCIÓ: SOREN ASCENSORS S.L.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....4
2. MOTIUS DE LA INTERVENCIÓ.....5
3. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC 8
4. CONTEXT HISTÒRIC I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.....10
5. METODOLOGIA 17
6. DESCRIPCIÓ E INTERPRETACIÓ DELS TREBALLS REALITZATS.....18
7. CONCLUSIÓ.....21
8. BIBLIOGRAFIA 22
ANNEX 1. PLANIMETRIES.....25
ANNEX 2. FOTOGRAFIES 26
ANNEX 3. FITXES D'UE.....27

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta memòria presenta el resultat de la intervenció arqueològica preventiva realitzada al carrer **dels Àngels 16**, amb el codi d'intervenció del **MUHBA 066/10**, realitzada al districte de Ciutat Vella (Barcelona – Barcelonès). La intervenció arqueològica ha estat duta a terme per l'empresa **FRAGMENTS®**, sota la direcció arqueològica de l'arqueòloga Vanessa Muñoz Rufo, amb el corresponent permís de la Direcció General del Patrimoni Cultural. La intervenció s'ha dut a terme entre els dies 6 a 17 de setembre del 2010.

2. MOTIUS DE LA INTERVENCIÓ

La intervenció al carrer dels Àngels 16 del districte de Ciutat Vella de Barcelona (foto 066_10_001), es fa necessària donat la situació de la zona, que té interès arqueològic i històric entre d'altres per[1]:

1. Es troba dins una de les zones pertanyent al *suburbium* de la ciutat romana de *Barcino*.
2. Proper a aquesta zona hi passava una de les vies d'accés a la ciutat des d'època romana.
3. Es troba dins una de les zones d'expansió de la ciutat en època baixmedieval.
4. La finca està inclosa al Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1, Raval, núm. d'element 53/5. Nivell de protecció C

L'espai intervingut s'inclou doncs en una zona d'interès arqueològic i d'alt valor històric. Tal i com estableix la normativa municipal, d'acord amb la legislació vigent en matèria de patrimoni, qualsevol actuació que comporti una afectació del subsòl suposarà la realització d'una intervenció arqueològica, amb el caràcter de Preventiva. D'aquesta manera, els rebaixos que s'hagin de dur a terme hauran d'estar controlats arqueològicament per tal de localitzar i documentar les possibles restes que apareguin.

[1] Projecte d'Intervenció Arqueològica al Carrer dels Àngels, 16. Districte de Ciutat Vella. Barcelona. Control i Excavació. Codi: 066/10. MUHBA. La planimetria presentada a continuació també procedeix de la mateixa font.

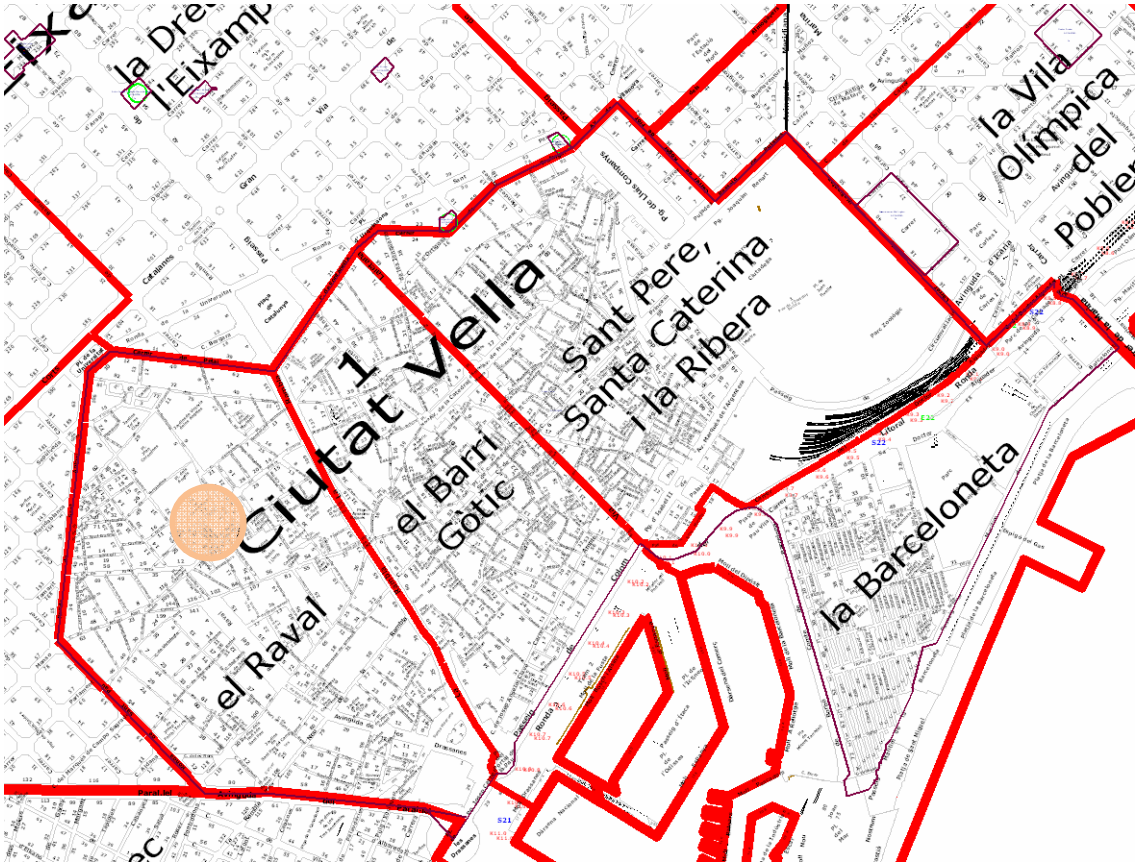

Localització de la intervenció

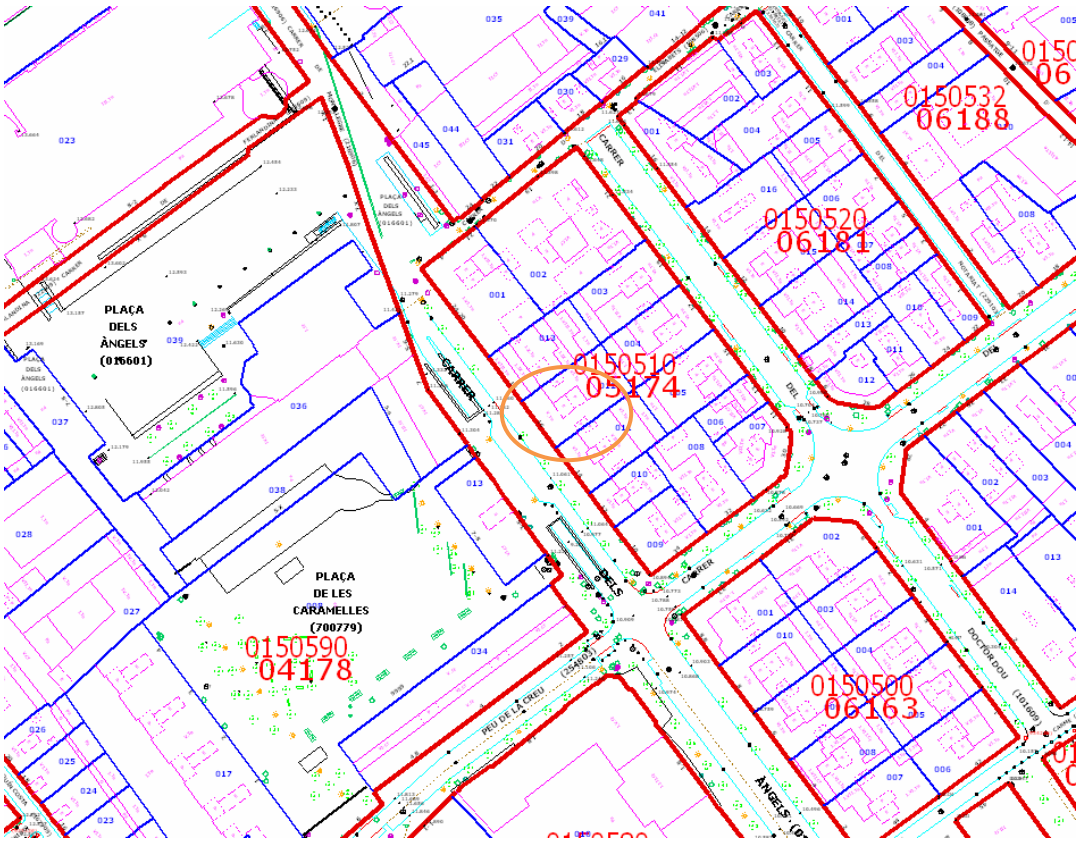

Localització de la finca al parcel·lari

3. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

La fica intervinguda es situa al carrer dels Àngels 16 al barri del Raval al districte de Ciutat Vella de Barcelona.

Barcelona està situada a la costa mediterrània, en el lloc anomenat Pla de Barcelona, comprès entre els rius Besòs i Llobregat. Al nord es troba la serra de Collserola, on hi ha el Tibidabo, que n'és el cim més alt (542 m). La serralada de Sant Mateu a llevant i el massís de Garraf a ponent fan que les entrades fàcils al pla d'al·luvió, sobre el qual reposa la ciutat, siguin els passos fluvials del Besòs i el Llobregat.

Les òptimes condicions climàtiques i estratègiques de la ciutat han afavorit al llarg del temps el seu desenvolupament que, amb Montjuïc vora el mar, ha facilitat la defensa del seu litoral. Els seus orígens se situen en el petit pujol del Tàber, però ben aviat els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el Turó de la Peira.

Des del punt de vista urbanístic la ciutat de Barcelona consta de diverses àrees. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, on la ciutat restà reclosa fins a la desaparició de les muralles durant el segle XIX. Aquest espai inclou, d'una banda, un nucli central anomenat barri gòtic que correspon a la ciutat romana i, de l'altra, un seguit de ravals situats al seu voltant que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, el Portal de l'Àngel, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir la Rambla i el Raval, varen començar a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins del tercer recinte fortificat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

Al nord de la ciutat antiga s'estén l'Eixample, una àmplia zona quadriculada planificada a la segona meitat del segle XIX, segons el pla d'Ildefons Cerdà, un cop s'havien enderrocat les muralles que encerclaven la ciutat i que oprimien el seu desenvolupament.

La zona que ens ocupa està inclosa en el que es coneix tant geogràficament com geològicament com el Pla de Barcelona, el qual està format per un territori comprès entre el Mediterrani i la Serralada Litoral d'est a oest, i

entre els rius Besòs i Llobregat de nord a sud. En conjunt el Pla de Barcelona és fruit d'una falla que tingué el seu origen amb l'enfonsament del Massís Catalano- balear, fet que determinà la seqüència geològica del subsòl de la zona on les capes més profundes estan compostes per pissarres del paleozoic que presenten intrusions granítiques. Durant el miocè i el pliocè es dipositaren a sobre de les pissarres margues i argiles amb algunes intrusions de graves. Posteriorment la descomposició dels massissos que envoltaven el Pla aportaren acumulacions de blocs de calcàries i argiles a les quals es sobreposaren en períodes més secs formacions de crostes calcàries. Amb les primeres urbanitzacions de la zona s'estengué al Pla una agricultura de caire mediterrani on s'alternà el cultiu de la vinya, els arbres fruiters i l'explotació cerealística. Vora de les rieres es desenvolupà l'horticultura, mentre que l'àrea del Pla que tocava a mar estava formada per marismes i albuferes[2].

[2] DD.AA., *Introducció, Barcelonès i Baix Llobregat,* Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Enciclopèdia Catalana, Volum 8, Barcelona, 1991.

4. CONTEXT HISTÒRIC I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

El carrer dels Àngels 16 es troba situat dins del barri del Raval de Barcelona corresponent al districte de Ciutat Vella.

El territori que avui tothom coneix com el Raval fins ben entrats els anys setanta, rebia el nom popularment conegut de "districte cinquè". La seva part meridional, la que va des del carrer Hospital fins a les Drassanes, també era coneguda pel nom que encara persisteix de "Barri Xino". En l'aprovació de la distribució de Barcelona en districtes, de juliol de 1897, es va adjudicar tota la zona compresa entre la Rambla i les Rondes de Sant Antoni i de Sant Pau al districte cinquè, i així va néixer el terme administratiu. El to pejoratiu que solia acompanyar l' expressió de "Barri Xino" va fer popular el nom de districte cinquè, cosa que no va succeir en cap dels altres districtes de la ciutat.

Etimològicament "Raval" és la deformació del mot àrab, *rabad*, que significa suburbi. Històricament el Raval rep el seu nom perquè dins de la ciutat antiga era això, el Raval de Barcelona, amb cases de camp i convents, fins la seva urbanització accelerada des del final del segle XVIII, època en que es va urbanitzar la Rambla. Les condicions de l'origen del barri han persistit durant el decurs del temps. Entre els anys 1693, en que era plenament rural, i l'any 1859, quan ja s'havia edificat, la població del barri es va multiplicar per disset i es van construir pisos petits i sense condicions de salubritat. Una descripció de l'any 1903 ens parla de les condicions dels habitacles: *"Falta en ellas espacio, sol y aire, y la distribución de sus piezas es antihigiénica"*.

Al costat dels habitatges petits, amb poques condicions de higiene, i de les fàbriques al Raval hi convivien els convents, les esglésies i les institucions benèfiques o culturals. En són alguns exemples: *l'Hospital de la Santa Creu* que funcionà fins ven entrats els anys vint, quan aquest va canviar la seva ubicació al carrer Sant Antoni Maria Claret, al vell edifici s'hi instal·la la Biblioteca de Catalunya i la seu del Institut d'Estudis Catalans després que el març de l'any 1931 l'Ajuntament en cedís l'edifici. *La Casa de la Misericòrdia i el Casal del Infants Orfes* són dos de les altres institucions benèfiques d'origen medieval que trobem al barri.

Com a mostra de les poques condicions d'higiene del Raval també es pot destacar el funcionament fins els primers anys del segle passat de *l'Hospital de Leprosos*. Aquest s'ubicava a la plaça del Pedró, i es va fundar en aquesta zona perquè en època medieval es considerava un indret allunyat que permetia

atendre als malalts. La realitat és que durant els últims temps del seu funcionament no es trobava aïllat sinó al costat dels habitatges obrers. D'aquest hospital que rebia el nom de Santa Margarita i dels Mesells, també conegut com del foc, actualment en resta la capella romànica de Sant Llàtzer.

Urbanísticament i sociològicament hi ha hagut des de sempre dos ravals, que uns anomenen senzillament Nord (des del carrer Hospital a la Ronda de Sant Antoni) i Sud (des del carrer de l' Hospital fins al mar), o el Raval de Ponent (el del Nord en referència al nom antic i popular del carrer de Joaquim Costa) i de Sant Pau.

Urbanísticament, el primer Raval disposava d' alguna zona esponjada, per més que més moderna i planejada, com la dels carrers del Doctor Dou i dels Àngels. Sociològicament, era un barri obrer i menestral. El segon Raval, el Sud o de Sant Pau, corresponia en bona part al que s' ha conegut com a "Barri Xino", i barrejava carrers encara més atapeïts amb locals dedicats a la prostitució.

Tot i que acabada la Guerra Civil, l' Ajuntament va pensar que era l'hora de prosseguir la via B, projectada des de feia tant de temps, aprofitant les cases destruïdes, i li va posar el nom de García Morato, un aviador mort durant la guerra. De moment, però, no va ser així. Les restes de les cases destruïdes van quedar molts anys formant un depriment paisatge. Només el vell Teatre Circ Barcelonès del carrer de Montserrat va ser enderrocat. El 1955 l'Ajuntament va començar a enderrocar alguns dels edificis mig caiguts de la guerra i es va dir que amb això seria l' inici de la fi del "Xino".

Un dels motius d'interès de la zona que ens ocupa, és que forma part de l'àrea d'ampliació de la ciutat medieval, amb una proximitat evident al tancament de muralla que correspondria aproximadament al traçat de l'actual carrer de Pelai, on s'han localitzat en diferents intervencions part del seu traçat[3]. El tancament

[3]Caballero Cruells, M.; Hinojo Garcia E., Memòria de la intervenció arqueològica al solar del carrer Pelai, 3, Ronda Universitat, 4 (Barcelona, Barcelonès) setembre-octubre 2001/ març- abril 2002, Codex, 2002.
Caballero Cruells, M.; Artigues Conesa, P., Memòria del seguiment arqueològic de la construcció d'un ascensor dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya davant al c. Pelai número 62 (Barcelona, Barcelonès) octubre- desembre 2001, Codex, 2001.
Fabregàs i Espadaler M., Memòria de l'excavació arqueològica d'urgència al carrer Pelai, (Barcelona, Barcelonès, ÀTICS, 2000.
Medina Guerrero, E., Memòria de la intervenció arqueològica al carrer de Pelai 30-40, Jovellanos 1-9, Ramalleres 19-27 (Barcelona, Barcelonès), juny- juliol 2006, ÀTICS; 2006

del Raval tenim que situar-lo amb les actuacions constructives relacionades amb l'aixecament de la muralla a Barcelona durant la segona meitat del segle XIV. En aquestes actuacions no es contemplava la inclusió del Raval dins del recinte emmurallat abans de l'any 1368, tanmateix el barri ja disposava d'elements defensius. Al Raval s'havia produït el mateix model que havia succeït al segle XIII a la resta de la ciutat: un tancament de les vies de comunicació, però amb una configuració irregular, aleatòria, amb límits que poden situar-se seguint els accidents geogràfics de la zona (llits de rieres i torrents)[4].

Va ser l'any 1368 quan el Consell de Cent va fer una crida ciutadana per que es col·laborés en la construcció de la muralla que els habitants del barri del Carme o Raval van demanar als consellers que el seu barri s'inclogués en el perímetre defensiu. La petició va suposar l'ampliació del perímetre de la muralla i la realització d'un projecte específic. Aquest encara es conserva avui en dia a l'Arxiu Històric de la ciutat i permet reconstruir que el perímetre del projecte fixava els portals preexistents, amb l'afegit d'algun nou accés i determinava els límits dels barri. El projecte definia un arc que partia del capdamunt de la Rambla i que, pujant per l'actual carrer Pelai, arribava fins gairebé a la Plaça de la Universitat. Des d'aquest punt girava i baixava fins a la confluència del carrer del Carme amb Riera Alta, creuava fins al carrer de l'Hospital i penetrava a les hortes de Sant Pau entre els carrers de la Cadena i Robador, des d'on tornava a girar per encarar-se cap a la Rambla per anar a entregar dues torres més avall del Portal de la Boqueria. Del projecte es pot deduir que la muralla que tenia que tancar el Raval es tractava d'un perímetre concebut per ser construït ràpidament amb una obra mínima. Els treballs es van començar a realitzar simultàniament; per un costat pel capdamunt de la Rambla i de l'altre per sota del carrer de l'Hospital. Una vegada ja estaven començats els treballs el rei Pere III i el Consell de Cent van entrar en llargues negociacions; el rei volia que el Consell l'ajudés en la construcció d'un nou palau reial annex a la muralla de la ciutat a prop de les Drassanes, que aleshores també estaven ampliant- se, de manera que quedes tot plegat inclòs en el perímetre fortificat. El Consell de Cent estava molt interessat en la qüestió de les Drassanes i el nou traçat fortificat, però no en la construcció del palau. Finalment entre l'any 1372 i 1378 es va arribar a l'acord definitiu que es limitava a la reforma i ampliació de les Drassanes, el que va suposar un canvi considerable del projecte inicial. D'aquesta manera la construcció de la muralla i de les torres es va allargar durant tot el segle XV. La nova fortificació no es

[4] Cubeles i Bonet, A,; Puig i Verdaguer F., "Les fortificacions de Barcelona", *Abajo las murallas!!! 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona*, Institut de cultura: Museu d'Història de la Ciutat, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2004.

va plantejar com anteriorment com una estructura simple, sinó com una muralla de pedra, atalussada amb torres, que s'iniciava al sector de les Drassanes i tirava cap amunt, incloïa el monestir de Sant Pau del Camp des d'on la muralla tirava cap amunt fins a connectar amb el portal dels Tallers i que ja es contemplava en el primer projecte de fortificació del Raval[5].

A continuació presentem un recull d'altres intervencions realitzades en aquesta mateixa zona i que són d'interès per la present actuació arqueològica:

- **2007**. Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 66, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Josep Cruells. En aquesta intervenció no es van localitzar restes arqueològiques.

- **2007**. Intervenció arqueològica a la Plaça Castella, 1-4, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Víctor Giner. En aquesta intervenció no es van localitzar restes arqueològiques.

- **2006**. Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 66, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Josep Cruells. Aquesta intervenció va posar al descobert diverses estructures i nivells arqueològics des de l'època moderna a la contemporània.

- **2006**. Intervenció arqueològica al carrer Pelai 30-40, Jovellanos 1-9, Ramalleres 19-27, sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Esther Medina. Aquesta intervenció va posar al descobert al carrer Jovellanos i Ramalleres possibles fonamentacions del baluard de Canaletes o dels Estudis.

- **2006**. Intervenció arqueològica al carrer Pelai, 58, sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Rebeka García. Aquesta intervenció va posar al descobert estructures des del segle XV al XIX.

- **2006**. Intervenció arqueològica al carrer Montalegre, 4-8, carrer Ramalleres, 21-25, carrer Tallers, 45 sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Rony José Castillo. Aquesta intervenció va posar al descobert estructures i nivells d'època moderna i contemporània entre les que cal destacar un forn de producció ceràmica d'època moderna de tradició àrab.

[5] Cubeles i Bonet, A,; Puig i Verdaguer F., "Les fortificacions de Barcelona", *Abajo las murallas!!! 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona*, Institut de cultura: Museu d'Història de la Ciutat, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2004.

- **2006**. Intervenció als carrers desl Àngels 1-7 i 10-24, Peu de la Creu 1-25 i 2-28 i Lluna 1-2B i 4, dirigida per Estibaliz Montguiló, i que va consistir en l'obertura de diverses rases pel soterrament de serveis on es van documentar estructures i nivells des d'època medieval fins al segle XIX.

- **2006.** Intervenció arqueològica als carrers Montalegre, Valldonzella, Plaça dels Àngels i Torres i Amat, dirigida per Júlia Miquel, on es van localitzar estructures des del segle XVII fins a l'actualitat

- **2005**. Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 3, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Jordi Ramos. En aquesta intervenció no es van localitzar restes arqueològiques.

- **2005**. Intervenció arqueològica al carrer Pintor Fortuny 34 / Àngels, 10 dirigida per Vanesa Triay.

- **2005**. Intervenció arqueològica al Carrer Doctor Dou, 14-16, 21, carrer Elisabets, 11, 2-14, i carrer Notariat, 11-13, dirigida per Anna Ramon, amb la finalitat de soterrar diversos serveis on es van localitzar estructures pertanyents al segle XIX.

- **2005.** Intervenció arqueològica al carrer Montalegre 6-8, dirigida per l'arqueòloga Sonia Pascual, on es van localitzar diverses fosses d'extracció d'argiles una estança força malmesa i una estructura de funció indeterminada, possiblement associades a un taller ceramista, transformat en un tester posteriorment que amortitza les fosses d'extracció ds de mitjans del segle XIV fins a principis del segle XVIII. Posteriorment es va emprar l'espai com a hort de la casa de la Misericòrdia fins al segle XIX.

- **2004-2005.** Intervenció arqueològica al carrer Tallers 66, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Esteve Nadal. Aquesta intervenció va posar al descobert estructures que podrien correspondre a un taller de terrissa que entraria en funcionament al segle XVI.

- **2004.** Intervenció arqueològica al carrer Pelai 9-11, 30 sota la direcció tècnica de l'arqueòleg J.M. Espejo. En aquesta intervenció no es van localitzar restes arqueològiques.

- **2004**. Sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm. 45 dels carrer Tallers, sota la direcció tècnica dels arqueòlegs Francesc Caballé i Consuelo Forés. Aquesta intervenció va posar al descobert nombroses estructures.

- **2003**. Intervenció arqueològica al carrer de les Sitges, 3 i carrer Tallers, 12 sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Noemí Nebot. Aquesta intervenció va posar al descobert mur de l'antiga línia de façana del carrer de les Sitges comprés entre el segle XVIII- XX.

- **2002**. Seguiment arqueològic de les obres de canalització d'aigua al carrer Tallers, sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Roger Quadra. En aquesta intervenció no es van localitzar restes arqueològiques.

- **2001**. Intervenció arqueològica al solar del carrer Pelai 3, Ronda Universitat 4, sota la direcció tècnica dels arqueòlegs Emiliano Hinojo i Miquel Caballero. Aquesta intervenció va posar al descobert un fossar que formaria part de la muralla construïda per Pere el Cerimoniós a mitjan segle XIV.

- **2001**. Intervenció arqueològica a l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat davant del carrer Pelai núm. 62, sota la direcció tècnica dels arqueòlegs Pere Artigues i Miquel Caballero. Aquesta intervenció va posar al descobert part de la muralla construïda durant els segles XIV-XV, en concret el primer tram del tercer recinte emmurallat de Barcelona, així com part del tal·lus de la muralla i el parament d'una torre circular.

- **2000**. Intervenció arqueològica al carrer Pelai, sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Marta Fabregàs. Aquesta intervenció va posar al descobert part de la muralla i de la torre.

- **1992**. Intervenció arqueològica al Convent dels Àngels, dirigida per P. Lluís Artigues, on es documentaren estructures del segle XX corresponents a l'actual capella, una petita estructura del s. XVII i una claveguera del s. XVI, forats de pals de bastides i algunes foses relacionades amb la remodelació de la capella entre 1668 i 1669.

- **1992**. Intervenció arqueològica a l'Antic Hospital de Santa Creu, dirigida per l'arqueòloga Núria Miró, on es va excavar concretament a la Sala de Reserva de la Biblioteca de Catalunya i es van efectuar rases i sondejos

a la Sala de les Ciències i al Pati del Carrer de les Egipcíaques. La intervenció va posar al descobert restes de diverses dependències de l'Antic Hospital de la Santa Creu.

5. METODOLOGIA

La intervenció arqueològica s'ha regit per la normativa legal vigent (Decret 78/2002). El codi de registre de la intervenció ve definit per un número de codi del Registre d'Intervencions Arqueològiques del Servei d'Arqueologia (MUHBA), en aquest cas és **066/10**. A la intervenció s'ha seguit la seqüència estratigràfica real. S'han identificat, numerat i documentat tots els nivells estratigràfics, tant positius, com negatius i estructurals. La seqüència estratigràfica es correlativa començant des de el número 100 i es dóna un sol número d'unitat estratigràfica quan es tracta de nivells comuns o que es poden igualar per tot l'espai intervingut (per exemple un paviment).

El carrer dels Àngels, 16 es troba aproximadament 11,10 m.s.n.m.

Cada unitat estratigràfica s'ha individualitzat amb una fitxa pròpia, amb les fitxes de registre de camp del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Aquestes fitxes és lliuren tant en paper com informatitzades.

La documentació planimètrica és lliurada tant en paper com informatitzada, amb el programa AutoCad 2000.

Igualment s'ha fet un seguiment fotogràfic de la intervenció. S'ha adjuntat un llistat corresponent al registre fotogràfic, així com els originals en suport informàtic.

6. DESCRIPCIÓ E INTERPRETACIÓ DELS TREBALLS REALITZATS

Els treballs van consistir en la realització d'una cala per tal de possibilitar la col·locació del fossat de l'ascensor a la finca del carrer dels Àngels 16 (foto 066_10_001).

La cala inicialment havia de mesurar 1,50 per 1,75 metres, però es va anar ampliant donada la gran quantitat de serveis en ús localitzats al subsòl i la necessitat de desviar-los. Finalment la cala va tenir unes dimensions de 2,20 per 3,00 m amb una potència final de 1,60 m respecte el nivell actual del paviment de l'entrada de la finca. Tot i així, descriurem les tasques efectuades tal i com es van anar succeint per poder explicar quin ha estat el procés que ha portat a la obertura d'una cala més extensa del que s'havia plantejat inicialment.

Primerament es va procedir a l'aixecament del paviment actual de la finca, en una superfície de 1,00 per 1,60 m. Aquest paviment estava format per rajoles de marbre blanc de 0,25 per 0,25 per 0,02 m i per una preparació feta de morter de ciment. En total el paviment tenia una potència de 0,13 m aproximadament (UE 101) (foto 066_10_002).

Seguidament es va documentar un rebliment format per sorres poc compactades de color marró fosc barrejades amb runa, la UE 102. Aquest nivell estava relacionat amb la construcció de les clavegueres UE 103 i 104 i del paviment UE 101, ja que tenia la funció de reblir i anivellar el terreny per tal de cobrir les clavegueres i bastir el paviment.

Directament a sota de la preparació del paviment es va documentar la primera claveguera de desguàs d'aigües brutes, UE 103, bastida amb totxo de 0,15 per 0,30 er 0,03 m, i coberta per el mateix tipus de totxo, tot lligat amb morter de calç. La claveguera en total tenia uns 0,60 metres de potència i 0,40 m d'amplada i estava orientada E-O efectuant un colze a la banda O de la cala i agafant la direcció S-O. Un cop aixecada una part de la tapadora de la claveguera es va comprovar que comptava amb dos brancals, un era el que ja s'ha descrit i l'altre procedia de la banda N (del sota-escala).

Un cop aixecat el rebliment UE 102 es va localitzar una segona claveguera, la UE 104. Bastida amb totxo de 0,15 per 0,30 er 0,03 m, i coberta en la

seva major part pel mateix tipus de totxo, tot lligat amb morter de calç. Presentava unes dimensions de 0,80 m de potència i 0,60 m d'amplada i estava orientada de N-E a S-O, fent un colze a la mateixa alçada de la claveguera UE 103 i dirigint-se cap al O. Presentava la curiositat de trobar-se coberta en part per dos grans carreus de pedra de Monjuïc que, un cop aixecats, va permetre comprovar que encara es trobava en funcionament. (foto 066_10_003 i 004)

Donada la localització d'aquests dos desaigües de la finca encara operatius, es va procedir a ampliar la cala per tal de localitzar correctament l'origen i la direcció d'ambdues clavegueres i plantejar el seu desviament. Aquesta acció tenia per objectiu poder ubicar el fossat de l'ascensor en aquell indret reorganitzant tot el sistema de desaigües. L'ampliació es va efectuar a la banda N-E, al sota-escala, a la banda S-O i a tota la banda S-E adquirint les dimensions finals de la intervenció.

En l'ampliació de la cala es va poder comprovar la continuïtat cap al N i el N-E de les dues clavegueres, i cap als sud de la claveguera UE 104.

Altres serveis localitzats, de cronologia més moderna que les clavegueres, van ser una canonada d'aigua que transcorre de E a O, amb un tub de plom de 0,05 m de diàmetre, protegit per totxos de 0,15 per 0,30 per 0,03 m col·locats a manera de caixa. Es va localitzar un segon conducte de secció circular, amb un diàmetre de 0,10 m, fet de ferro col·lat, que anava de S a O i del que desconeixem la funció original. Actualment en desús (fotos 066_10_006, 007 i 008).

Un cop documentades les clavegueres i serveis existents, es va procedir a l'excavació de la banda S, on es conservava estratigrafia no afectada per la construcció d'aquests conductes. Per sota del paviment de marbre (UE 101) es van localitzar restes d'un paviment més antic (UE 110), facturat amb totxo de 0,15 per 0,30 per 0,03 m unit amb morter de calç molt endurida, fet que va requerir l'ús del martell pneumàtic per al seu desmuntatge. Segurament es tracta del primer paviment de la finca. Per sota d'aquest es va diferenciar tres nivells de rebliment, relacionats amb la construcció de la finca. Primerament es va documentar un estrat de color marró fosc (UE 111), molt argilós, i compactació mitja. Immediatament a sota es va documentar un segon estrat de rebliment, la UE 114, de color marró, compactat i amb gran quantitat de carbons. Finalment es va documentar un tercer estrat, UE 115, de color vermell, amb nòduls blancs, carbonets i molt plàstic i compacte. Aquest estrat no es va esgotar arqueològicament

parlant, ja que es va assolir la cota necessària per a la construcció del fossat.

7. CONCLUSIÓ

Durant els treballs realitzats a la finca del carrer dels Àngels 16 no ha estat possible localitzar cap nivell i/o estructura arqueològica en el subsòl.

Els nivells documentats els relacionem amb el moment de la construcció de la finca afectada a finals del segle XIX. D'aquesta manera els paquets d'anivellació UE 111, 114 i 115, es correspondrien amb el reompliment dels rebaixos duts a terme per tal d'aixecar l'edifici.

Pel que fa als serveis localitzats, el sistema de clavegueram (les UE 103 i 104) es trobava en ús en el moment de la intervenció i sembla ésser l'original de la finca. En canvi, el conducte d'aigua UE 108 i el conducte de ferro col·lat UE 109, que ja no es trobaven en funcionament, formarien part d'un moment posterior, possiblement ja dins el segle XX.

D'aquesta manera el resultat de la intervenció arqueològica ha estat negatiu i caldrà esperar a d'altres intervencions a la zona, que aportin noves dades que complementin les ja documentades en aquesta zona de la ciutat.

8. BIBLIOGRAFIA

Caballé, F.; Forés López, C., *Memòria científica dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm. 45 del carrer dels Tallers (Barcelona, Barcelonès)*, Veclus, 2004.

Caballero Cruells, M.; Hinojo Garcia E., *Memòria de la intervenció arqueològica al solar del carrer Pelai, 3, Ronda Universitat, 4 (Barcelona, Barcelonès) setembre- octubre 2001/ març- abril 2002*, Codex, 2002.

Caballero Cruells, M.; Artigues Conesa, P., *Memòria del seguiment arqueològic de la construcció d'un ascensor dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya davant al c. Pelai número 62 (Barcelona, Barcelonès) octubre- desembre 2001*, Codex, 2001.

Castillo Gómez, R.J., *Intervenció arqueològica al carrer Montalegre, 4-8, carrer Ramalleres 21-25, carrer Tallers, 45, (Barcelona, Barcelonès), maig-setembre de 2006,* Actium, 2007.

Claramunt, S., "La formació del Raval de la Rambla", *El pla de Barcelona i la seva història, Actes del I congrés d'història del Pla de Barcelona*, celebrat a l'Institut Municipal d'Història, els dies 12 i 13 de novembre de 1982, pàg. 183-203.

Cubeles i Bonet, A., "Les muralles de Barcelona", *L'art gòtic a Catalunya*, Arquitectura III. Dels palaus a les masies, Edita Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2003.

Cruells Castellet, J., *Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 66 (Barcelona, Barcelonès), maig- juliol 2006*, Actium, 2006.

Cruells Castellet, J., *Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 66 (Barcelona, Barcelonès), juliol 2007,* Actium, 2007.

DD.AA., "Introducció, Barcelonès i Baix Llobregat"; *Gran Geografia comarcal de Catalunya*, Edita Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1991.

DD.AA., *Passat i present de Barcelona (II), Materials per l'estudi del medi urbà*, Publicacions i edicions de la UB, Barcelona, 1985.

DD.AA., *Els barris de Barcelona*, Volum I, Ciutat Vella, l'Eixample, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1997.

DD.AA., *Abajo las murallas!!! 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona*, Institut de Cultura: Museu d'Història de la Ciutat, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2004.

Espejo Blanco, J.M., *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Pelai, 9-11, 30 (Barcelona*, *Barcelonès) 30 de juny- 2 de juliol de 2004*,. ÀTICS, 2004.
Fabre, J.; Huertas Claveria, J.M., *Tots els barris de Barcelona*, Volum VII, La Verneda i la Pau, els barris del Besòs, els tres "Lumpen- Barris", els Nous Barris, el Districte V, Edicions 62, Barcelona, 1997.

Fabregàs i Espadaler M., *Memòria de l'excavació arqueològica d'urgència al carrer Pelai*, *(Barcelona, Barcelonès,* ÀTICS, 2000.

Garcia i Espuche, A.; Guàrdia i Bassols, M., *Espai i societat a la Barcelona pre- industrial*, Edicions de la Magrana Institut Municipal d'Història, Barcelona,1986.

Garcia i Espuche, A ,"Canvis i permanències de l'herència espacial medieval, De la ciutat de la Ribera a la ciutat de la Rambla", *Història de Barcelona*, Volum 5, El desplegament de la ciutat manufacturera (1714-1833), Edita Enciclopèdia catalana, Barcelona, 1992.

García Díez, R., *Memòria de la intervenció arqueològica realitzada al carrer de Pelai 58 (Barcelona, Barcelonès), agost- setembre 2006,* Tea, 2006.

Gine i Puga, V., *Memòria del seguiment arqueològic realitzat a la Plaça Castella, núms. 1-4 (Barcelona, Barcelonès), juny de 2007,* Tea, 2007.

Pascual García, S. *Intervenció arqueològica al carrer de Montalegre, 6-8 (Nova Facultat de Geografia, Història i Filosofia de la UB).* Codi MHCB: 262/05. Barcelona, el Barcelonès. Del desembre de 2005 a l'abril de 2006.

Quadrada Llovera R., *Seguiment arqueològic de les obres de canalització d'aigua dels Tallers, 5 (Barcelona, Barcelonès) d'agost- 31 d'octubre de 2002*, Actium, 2002.

Medina Guerrero, E., *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer de Pelai 30-40, Jovellanos 1-9, Ramalleres 19-27 (Barcelona, Barcelonès), juny- juliol 2006,* ÀTICS; 2006.

Miquel i López, J. *Memòria de la intervenció arqueològica als carrers Montalegre, Valldonzella, Plaça dels Àngels i Torres i Amat de Barcelona.* Codi: 011/06. 6 de febrer a 28 de juliol de 2006.

Monguiló Cortés, E. *Intervenció arqueològia als carrers dels Àngels 1-7 i 10-24, Peu de la Creu 1-25 i 2-28 i Lluna 1-2B i 4*. Codi MHCB: 146/06. Barcelona, el Barcelonès. De novembre de 2006 a gener de 2008.

Nadal Roma, E., *Intervenció arqueològica al carrer Tallers, 66 (Barcelona, Barcelonès) maig- juny de 2004/ agost- novembre de 2005*, Actium, 2005.

Nebot Pich, N. *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer de les Sitges, 3 i Tallers, 12 (Barcelona, Barcelonès), octubre- novembre 2003*, ÀTICS, 2003.

Nebot Pich, N. *Memòria de la intervenció arqueològica al Gravina 9 (Barcelona, Barcelonès), abril 2010*, FRAGMENTS, 2010.

Ramon Xivillé, A. *Memòria de la intervenció del control arqueològic al carrer Doctor Dou, 14-16, 21, Carrer Elisabets, 11, 2-14, i carrer Notariat, 11-13. Barcelona*. Codi MHCB: 025/04. Del 7 al 29 d'octubre de 2004.

Ramos Ruiz, J., *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Tallers núm. 3 (Barcelona, Barcelonès), juny de 2005,* ÀTICS, 2005.

Triay Olives, V. *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Pintor Fortuny 34 / Àngels 10.* Ciutat Vella, Barcelona. Codi MHCB:027/05.

ANNEX 1. PLANIMETRIES

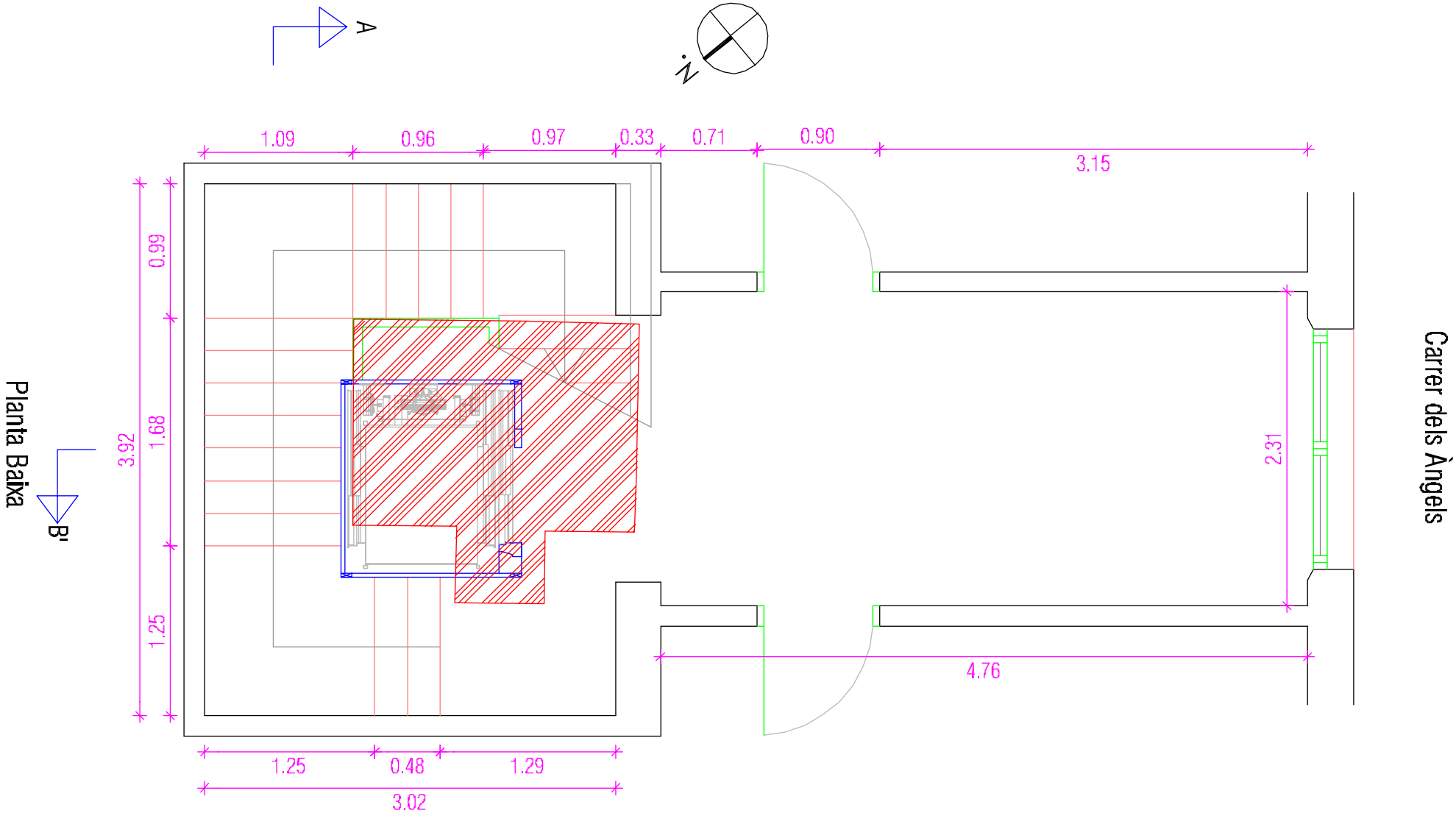

fragments	CARRER DELS ÀNGELS NÚM. 16 (BARCELONA) CODI: 066/10 Planta general de l'entrda de l'edifici.	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Vanessa Muñoz Rufo PLANIMETRIA: Promoció	LÀMINA 1/3	Nov. 2010	ESCALA DIN A4

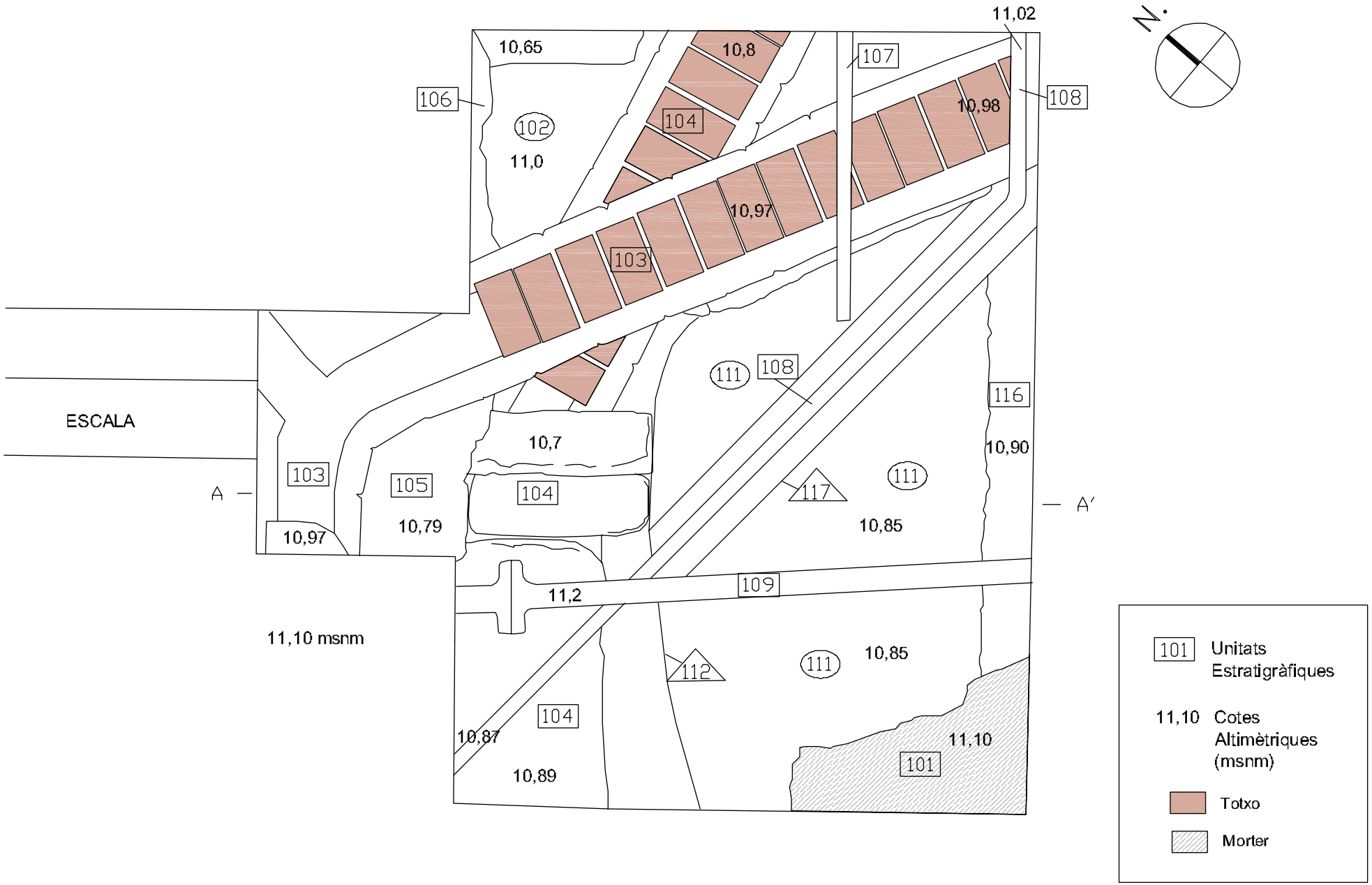

fragments	CARRER DELS ÀNGELS NÚM. 16 (BARCELONA) CODI: 066/10 Planta del fossat.	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Vanessa Muñoz Rufo PLANIMETRIA: Vanessa Muñoz	LÀMINA 2/3	Nov. 2010	ESCALA 1:20 DIN A4

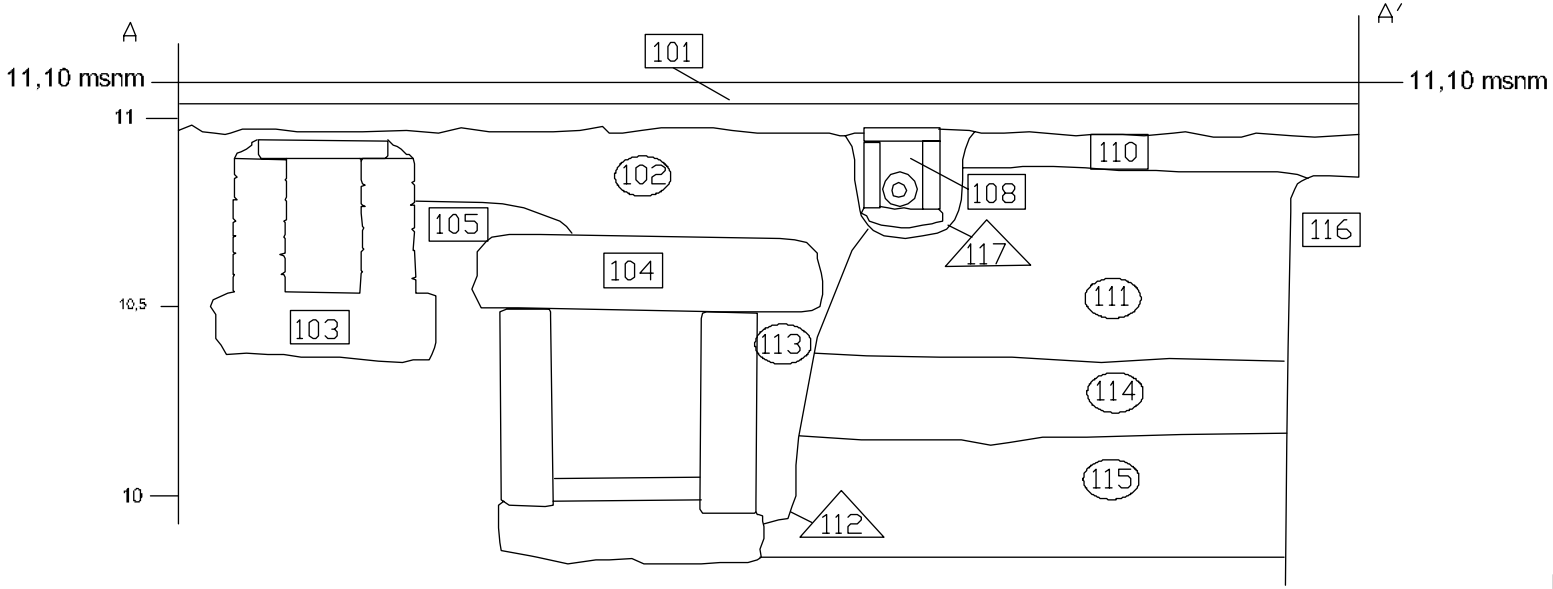

101	Unitats Estratigràfiques
11,10	Cotes Altimètriques (msnm)

fragments	CARRER DELS ÀNGELS NÚM. 16 (BARCELONA) CODI: 066/10 Secció.	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Vanessa Muñoz Rufo PLANIMETRIA: Vanessa Muñoz	LÀMINA 3/3	Nov. 2010	ESCALA 1:20 DIN A4

ANNEX 2. FOTOGRAFIES

066_10_001	Fotografia de la façana del Carrer dels Àngels 16, Barcelona.
066_10_002	Entrada de la finca, abans d'iniciar la intervenció.
066_10_003	Primera cala, a la dreta la claveguera UE 103 i al centre la claveguera UE 104.
066_10_004	Ídem foto anterior, però amb les clavegueres obertes en part.
066_10_005	Continuació de la claveguera UE 103 al sota-escala.
066_10_006	Ampliació de la cala, que va permetre localitzar la canonada d'aigua UE 108 i el tub de ferro col·lat UE 109.
066_10_007	Cala un cop extret el paviment UE 110, i deixant visible la UE 111.
066_10_008	Ídem foto anterior.
066_10_009	Ídem foto anterior, des de un altre punt de vista que permet veure el parament de la claveguera UE 103.
066_10_010	UE 111 i la rasa de construcció UE 112 de la claveguera UE 104.
066_10_011	UE 114
066_10_012	UE 115
066_10_013	Procés de desviament de les clavegueres mitjançant diverses arquetes.
066_10_014	Foto final de la intervenció, UE 115.

066_10_001.JPG

066_10_002.JPG

066_10_003.JPG

066_10_004.JPG

066_10_005.JPG

066_10_006.JPG

066_10_007.JPG

066_10_008.JPG

066_10_009.JPG

066_10_010.JPG

066_10_011.JPG

066_10_012.JPG

066_10_013.JPG

066_10_014.JPG

ANNEX 3. FITXES D'UE

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 101

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.97

màxima: 11.10

Definició: Paviment

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 116

Cobert per:

Cobreix: 102,103,108,110

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Rajoles de marbre de 0,15 per0,15 per 0,03 i preparació de morter de ciment

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Paviment actual de la finca, segurament fruit d'una reforma per ennoblir l'entrada de l'edifici.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 102

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.20

màxima: 10.97

Definició: Rebliment

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Color: Marró

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 103

Cobert per:

Cobreix: 104,105,113

Tallat per: 117

Talla:

Reomplert per:

Reomple: 112

DESCRIPCIÓ

Nivell de sorres poc compactades, amb restes de ruana i coloració marró.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rebliment de la rasa UE 112 que serveix també d'anivellament per bastir el paviment UE 101.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 103

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.7

màxima: 10.97

Definició: Claveguera

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa: 102

S'adossa a:

Cobert per: 101

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple: 112

DESCRIPCIÓ

Tdxo de 0,15 per 0,30 er 0,03 m, coberta amb rajola de 0,15 per 0,30 per 0,03 m, tot lligat amb morter de calç. La claveguera en total tenia uns 0,60 metres de potència i 0,40 m d'amplada i estava orientada NE-SOefectuant un colze a la banda O del fossat i agafant la direcció N-S

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Clavegera d'aigües brutes, encara en ús.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 104

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.85

màxima: 10.7

Definició: Claveguera

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa: 113

S'adossa a:

Cobert per: 102,105

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple: 112

DESCRIPCIÓ

Bastida amb totxo de 0,15 per0,30 er 0,03 m, i coberta en la seva major part amb rajola de 0,15 per 0,30 per 0,03 m, tot lligat amb morter de calç presentava unes dimensions de 0,80 m de potència i 0,60 m d'amplada. Estava orientada de N a S-O, fent un colze, i dirigint-se cap al S. Presentava la

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Clavegera d'aigües brutes, encara en ús.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 105

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: -

màxima: 10.79

Definició: Estructura indeterminada

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 103

Cobert per: 102

Cobreix: 104

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Estructura de totxo de 0,15 per 0,30 er 0,03 m tot lligat amb morter de calç. No s'ha pogut determinar la seva funció.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 106

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.5

màxima: 11.1

Definició: Fonamentació

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa: 102

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Fonamentació de la base de l'escala que dóna accés als diferents pisos.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Base de l'escala original de la finca.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

No s'ha pogut documentar la potència d'aquest element.

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 107

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 11.10

màxima:

Definició: Envà

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix: 101

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Envà divisori del espai del sota-escala.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 108

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.65

màxima: 11.02

Definició: Canalització

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per: 101

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple: 117

DESCRIPCIÓ

Canalització d'aigua que transcorre de N-E a S-O, en tub de plom de 0,05 m de diàmetre, protegida per tobos de 0,15 per 0,30 per 0,03 m.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Tub de subministrament d'aigua al l'espai del sotaescala reservat per als comptadors i al servei de neteja.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 109

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.82

màxima: 11.02

Definició: Tub

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per: 101

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Conducte de secció circular, amb un diàmetre de 0,10 m, fet de ferro col·lat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Conducte del que desconeixem la funció original. En desús.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 110

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.92

màxima: 11

Definició: Paviment

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Facturat amb totxo de 0,15 per0,30 per 0,03 m unit amb morter de calç molt endurida

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Possiblement el paviment original de la finca.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 111

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.4

màxima: 10.92

Definició: Anivellament

Consistencia: Mitja

Criteris de diferenciació: Textura, coloració

Superficie:

Color: Marró fosc

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 116

Cobert per: 110

Cobreix: 114

Tallat per: 117

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Estrat de color marró fosc molt argilós, i compactació mitja.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rebliment efectuat durant la construcció de la finca amb la intenció d'anivellar el terreny.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 112

☑ △ ☐ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.98

màxima: 10.7

Definició: Rasa

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix:

Tallat per: 117

Talla: 111,114,115

Reomplert per: 102,104,113

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Rasa

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rasa de soterrament de la claveguera UE 104

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 113

☐ △ ☐ □ ☑ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.98

màxima: 10.7

Definició: Rebliment

Consistencia: Poc consistent

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Color: Marró

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 104

Cobert per: 102

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple: 112

DESCRIPCIÓ

Nivell de coloració marró i poc compacte.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rebliment de la rasa Ue 112.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 114

☐ △ ☐ □ ☑ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.16

màxima: 10.4

Definició: Rebliment

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 116

Cobert per: 111

Cobreix: 115

Tallat per: 112

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Estrat de color marró, compactat i amb gran quantitat de carbons.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rebliment efectuat durant la construcció de la finca amb la intenció d'anivellar el terreny.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 115

☐ △ ☐ □ ☑ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.5

màxima: 10.16

Definició: Rebliment

Consistencia: compacte

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor: vermell

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a: 116

Cobert per: 114

Cobreix:

Tallat per: 112

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Estrat de color vermell, amb nòduls blancs, carbonets i molt plàstic i compacte

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rebliment efectuat durant la construcció de la finca amb la intenció d'anivellar el terreny.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 116

☐ △ ☑ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 9.5

màxima: 10.9

Definició: Fonamentació

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix:

Tallat per:

Talla:

Reomplert per:

Reomple:

DESCRIPCIÓ

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

Segle XIX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

FITXA D'UNITATS ESTRATRIGRÀFIQUES

PUNT D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

Codi: 066/10

Intervenció: Àngels 16

U.E: 117

☑ △ ☐ □ ☐ ○

UBICACIÓ:

Sector:

Zona:

Cala:

Àmbit:

COTES:

mínima: 10.65

màxima: 11.02

Definició: Rasa

Consistencia:

Criteris de diferenciació:

Superficie:

Cdor:

Fiabilidad estratigràfica:

COMPONENTS

Geològics:

Orgànics:

Artificials:

SEQÜÈNCIA FÍSICA

Igual a:

En contacte amb:

Se li adossa:

S'adossa a:

Cobert per:

Cobreix:

Tallat per:

Talla: 102,110,111,112

Reomplert per: 108

Reomple:

DESCRIPCIÓ

Rasa

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Data Actuació:

Fitxa revisada per:

Responsable:

Compr. de documentació

☐ Foto ☐ Fitxa ☐ Dibuix

PROCÉS D'EXCAVACIÓ

data inici:

data final:

INTERPRETACIÓ

Rasa de soterrament de la claveguera UE 108.

MATERIALS REPRESENTATIUS

REFERENCIA MATERIALS

Fulls d'inventari núm.:

ELEMENTS I CRITERIS DE DATACIÓ

CRONOLOGIA

s. XIX-XX

OBSERVACIONS

ARXIU

Plantes: num.: 0

Seccions-alçats num.: 0

Fotografia

diapo: 0

B/ N: 0

Color: 0

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

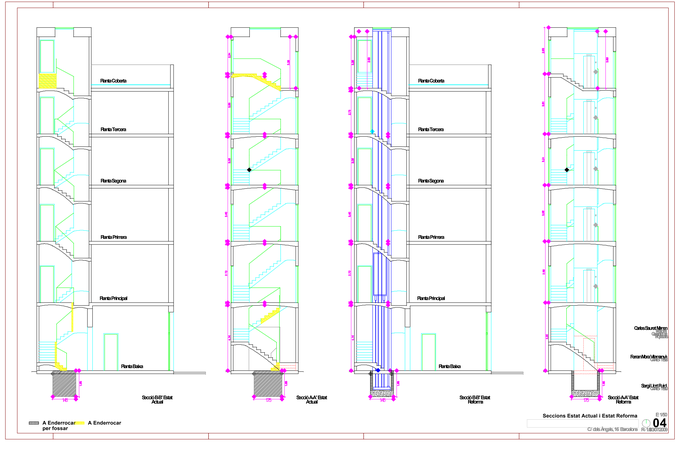
Planta Coberta
Planta Tercera
Planta Segona
Planta Primera
Planta Principal
Planta Baixa
Secció B-B' Estat Actual
Secció A-A' Estat Actual
Secció B-B' Estat Reforma
Secció A-A' Estat Reforma
Cartes Suport Mampa
Reforzat Mur Maçonaria
Segell Llot Fluit
A Enderrocar per fossar
A Enderrocar
Secciones Estat Actual i Estat Reforma
04
C/ dels Àngels, 16 Barcelona

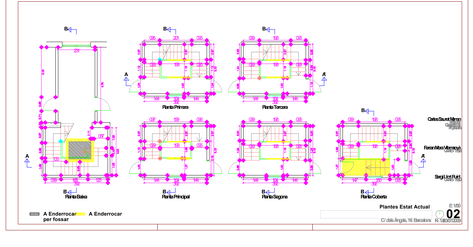
Planta Baixa
Planta Primera
Planta Tercera
Planta Principal
Planta Segona
Planta Coberta
Cartes Suport Mampa
Reforzat Mur Maçonaria
Segell Llot Fluit
A Enderrocar per fossar
A Enderrocar
Plantes Estat Actual
02
C/ dels Àngels, 16 Barcelona

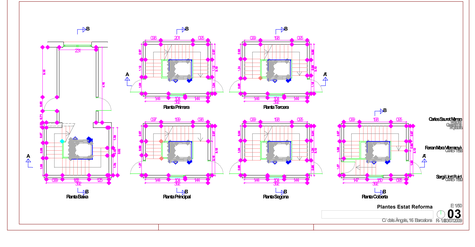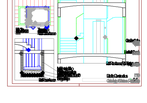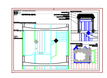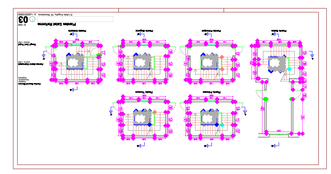
Planta Baixa
Planta Primera
Planta Tercera
Planta Principal
Planta Segona
Planta Coberta
Cartes Suport Mampa
Reforzat Mur Maçonaria
Segell Llot Fluit
Plantes Estat Reforma
03
C/ dels Àngels, 16 Barcelona